

TÜRKİYE İMSAD ARALIK 2018 SEKTÖR RAPORU AÇIKLANDI

İç pazarda daralma yaşanırken ihracat ivme kazandı

Son bir yıllık ihracat 20 milyar doları aştı

Türkiye İMSAD, yapı sektörü ve ekonomi çevreleri tarafından dikkatle izlenen aylık sektör raporunu açıkladı. 'Türkiye İMSAD Aralık 2018 Sektör Raporu'nda; iç pazarda daralma yaşanırken ihracatın ivme kazandığı vurgulandı. İnşaat sektörüne yönelik yeni desteklerin gerektiğine dikkat çekilen raporda, inşaat malzemeleri ihracatının, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 27,3 arttığı ve böylece Ekim 2017 - Ekim 2018 aralığında yıllık ihracatın 20 milyar dolar seviyesini aştığı belirtildi.

Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği (Türkiye İMSAD)'nin, sektörün çatı kuruluşu olarak hazırladığı 'Aralık 2018 Sektör Raporu'nda şu tespitler yer aldı: İnşaat sektöründe büyüme 2018 yılının üçüncü çeyrek döneminde tersine döndü ve sektör yüzde 5,3 küçüldü. Yılın ilk ve ikinci çeyreğinde büyümeler yüzde 6,7 ve 1,0 olarak revize edildi. Böylece yılın ilk 9 ayında inşaat sektörü yüzde 0,8 büyüdü. 2017 yılı ilk 9 ayında ise inşaat sektörü yüzde 9,7 büyümüştü. Yılın son çeyreğinde de küçülmenin devam ettiği ve inşaat sektörünün 2018 yılını küçülme ile kapattığı tahmin ediliyor.

İnşaat sektörü genel büyüme performansından negatif ayrıştı

Yılın üçüncü çeyreğinde inşaat sektörünün büyüme performansı ekonominin genel büyüme performansından negatif ayrıştı. Ekonomide sınırlı bir büyüme yaşanmış olmasına karşın diğer sektörlerden farklı olarak inşaat sektöründe önemli bir küçülme yaşandı. Bu ayrışma inşaat sektöründe yaşanan iç sorunlardan kaynaklandı. Türkiye ekonomisi 2018 yılı üçüncü çeyreğinde yüzde 1,6 büyüdü. Gayrimenkul sektöründe büyüme 2018 yılı üçüncü çeyreğinde yüzde 2,3 oldu. Ekonomi ve gayrimenkul sektöründeki büyümelere karşın inşaat sektörü üçüncü çeyrekte yüzde 5,3 küçüldü. Söz konusu ayrışmanın dördüncü çeyrekte de sürdüğü tahmin ediliyor.

Mevcut inşaat işleri 50,8 puan seviyesine geriledi

İnşaat sektöründe mevcut işler seviyesi Aralık ayında 50,8 puana inerek, TÜİK İnşaat Sanayi Güven Endeksi'nin başlangıcı olarak kabul edilen 2010 yılı seviyesine göre yarı yarıya geriledi. Aralık ayında mevcut işlerin tamamlanmadığı ve yeni işlere başlanmadığı için mevcut işler seviyesinin giderek daraldığı görüldü. Mevcut inşaat işleri seviyesini ölçen endeks Aralık ayında 4,8 puan daha düşerek 2010 yılından bu yana en düşük seviyesine indi. İnşaat işlerinin gerilemesinde iki önemli neden bulunuyor. İlki talep tarafındaki küçülme iken, diğer önemli

neden ise finansman maliyetlerinin geldiği seviyeler ile finansman olanaklarının kesilmesi oldu. Mevcut inşaat işlerinde toparlanma için bu iki koşulda iyileşme sağlanması bekleniyor.

İnşaat faaliyetlerini sınırlayan finansman sıkıntıları sürüyor

İnşaat sektörü birkaç yönden mali sıkışıklık yaşıyor. Öncelikle talepteki ve satışlardaki gerileme ile birlikte nakit akışlarında önemli bir daralma bulunuyor. İkinci olarak mevcut banka kredi borçlarının geri ödenmesinde artan döviz kurları ve faizler nedeniyle sıkışıklıklar yaşanıyor. Üçüncü olarak yeni banka kredilerinin kullanım olanağının hemen hemen kalmadığı görülüyor. Son olarak da artan inşaat maliyetleri nedeniyle işletme sermayesi ihtiyacı yükseliyor. Bu mali sıkışıklıklar çözülmeden inşaat sektöründe kalıcı bir iyileşme yaşanması da gecikiyor. TÜİK İnşaat Sektörü Güven Endeksi'nde müteahhitlerin finansman sorunları Aralık ayında da artışını sürdürdü. Finansman alanında yaşanan mali sıkıntılar, inşaat sektöründe genele yayılma ve inşaat malzemeleri sanayisine bulaşma riski de taşıyor. Satışların ve işlerin en durgun olduğu kış aylarında inşaat sektörü ve inşaat malzemesi sanayisini zorlu bir dönem bekliyor.

İnşaat malzemesi sanayi üretimi Ekim ayında yüzde 13,5 geriledi

2018 yılı Ekim ayında inşaat malzemesi ortalama sanayi üretimi 2017 yılı Ekim ayına göre yüzde 13,5 azaldı. Ağustos ve Eylül ayından sonra Ekim ayında da üretimde düşüş yaşandı. Üretimdeki bu gerilemede iç talepteki daralma etkili oldu. Yaz ayları sonrası geleneksel olarak yüksek üretim yapılan Ekim ayında yaşanan gerileme endişe verici olarak değerlendirildi. Ekim ayında iç talebin hızla küçülmesi ve alınan siparişlerdeki düşüş, önümüzdeki aylarda da üretimin zayıf kalacağı endişesi yaratıyor. İç talepteki küçülmeye karşın ihracat, üretim artışını desteklemeye devam ediyor. 2018 yılı Ekim ayında 23 alt sektörden 5'inde üretim geçen yılın Ekim ayına göre artarken, 18 alt sektörde üretim aynı döneme göre geriledi.

Yıllık ihracat 20,32 milyar dolara yükseldi

İnşaat malzemesi sektöründe, iç pazarda daralma yaşanırken ihracat ivme kazandı. İnşaat malzemesi ihracatı Ekim ayında önemli bir sıçrama gösterdi ve geçen yılın aynı ayına göre yüzde 27,3 artarak 1,99 milyar dolar oldu. Böylece Ekim ayında 2018 yılının en yüksek aylık ihracatı gerçekleşti. 2018 yılının ilk on ayında ise ihracat yüzde 21,2 artarak 17 milyar dolara ulaştı. Böylece yıllık ihracat 20 milyar dolar seviyesini aştı ve Ekim ayında 20,32 milyar dolar oldu. Pazarlardaki iyileşmelerin ihracat üzerindeki olumlu etkisi tüm yıl genelinde sürmeye devam ediyor. Yakın ve komşu pazarlarda göreceli iyileşme ile AB pazarı ihracat artışına katkı veriyor. Ayrıca döviz kurlarındaki artışın da ihracatı desteklediği görülüyor.

İnşaat sektöründe kalıcı iyileştirmeler bekleniyor

İnşaat sektörü 2019 yılına biriken yapısal sorunları ile giriyor. Bu çerçevede inşaat ve konut sektörlerinde talep ve finansman tarafında süreli ve geçici destekler yerine, kalıcı bir dengenin kurulması için yeni politikalara ihtiyaç duyuluyor. Nitekim TÜİK İnşaat Sektörü Güven Endeksi verileri, sektördeki zayıflamanın devam ettiğini ortaya koyuyor. Mevcut destekler sadece konut sektörüne yönelik talebi geçici olarak artıran önlemlerden oluşuyor. Ayrıca konut kredilerine dayalı olarak bankaların varlığa dayalı menkul kıymet ihracı gerçekleştiriliyor. Ancak esas sorunun inşaat firmalarının borç yükünde ve bozulan mali yapılarından kaynaklandığı görülüyor. İnşaat sektöründe geri dönmeyen krediler ile ilgili olarak bir yeniden yapılandırmaya ihtiyaç duyuluyor. İnşaat sektörü, mevcut koşullar ve mali yapıları ile faaliyetlerini sürdürmekte zorlanıyor.

Şimdiye kadar alınan önlemlerin de doğrudan inşaat sektöründeki firmaların mali yapılarını iyileştirmeye yönelik olmadığı görülüyor. Varlığa dayalı menkul kıymet ihraçlarının bankaları rahatlatan bir uygulama olduğu değerlendiriliyor. Esas ihtiyacın inşaat firmalarına taze finansman girişi sağlanması olduğu düşünülüyor. Bu çerçevede, inşaat firmalarının konut satışlarından elde ettikleri kıymetli evraka dayalı olarak çıkartabilecekleri varlığa dayalı menkul kıymetler uygulamasının daha yararlı olacağına inanılıyor. İpotek finansman kurumu gibi görev yapacak Kalkınma Bankası'nın bu ihraçları satın alması veya satışlara tam garanti vermesi yöntemlerinin de kullanılması gerektiği savunuluyor.

Türkiye İMSAD Hakkında

Kuruluşundan bu yana geçen 34 yılda, Türk inşaat sanayisini gerek yurt içinde gerekse yurt dışında temsil eden bir sivil toplum örgütü olan Türkiye İMSAD'ın, 37 sektör derneği, 81 sanayici firma ve 16 paydaş kurum üyeleriyle birlikte, pazarda 32 binden fazla noktaya etkin bir şekilde ulaşmaktadır. Sürdürülebilir büyüme için yurt içinde ve yurt dışında işbirlikleri geliştiren Türkiye İMSAD, iç pazardaki gelişmeleri yakından izlemekte ve ihracatta ulaşılan başarının artarak sürdürülebilmesi için, dış pazarları yakından takip etmektedir. Türkiye İMSAD, inşaat sektörünün çok önemli grupları olan 31 farklı alt sektörü temsil etmektedir. 2011 yılında Brüksel, 2015 yılında ise Kamerun temsilciliğini kuran, sektörel projeler yürüten, raporlar yayınlayan Türkiye İMSAD, Avrupa Komisyonu'nun fonladığı birçok projeye de liderlik etmektedir.